

Mondelinge vraag van Mijnheer Olivier Coppens over fietsbeugels in Etterbeek.

Op 9 november verscheen er een bericht op sociale media dat door verschillende media werd overgenomen. Het gaat om een foto met de tekst "Feel free to lock your bike", in het Frans dus "n'hésitez pas à attacher votre vélo". De foto is genomen op de hoek van de Frankenstraat en de Biesputstraat. Daarop zijn fietsbeugels te zien die doorgezaagd zijn.

Deze gebeurtenissen zijn bijzonder verontrustend. We weten dat fietsdiefstallen frequent voorkomen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en dat Etterbeek niet gespaard blijft.

Volgens Focus nr. 4 van het Observatorium van Safe.brussels van mei 2024, getiteld "Fietsdiefstal in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest", wordt het aantal fietsdiefstallen in Brussel in 2022 geschat tussen 8.335 en 13.500. Het gaat om een brede marge die moeilijk te verfijnen is, omdat veel slachtoffers de diefstal niet aangeven.

Ik kom terug op onze lokale situatie. We stellen vast dat er sinds meerdere jaren fietsbeugels in onze gemeente worden geplaatst. Het gaat om verschillende modellen: soms afgerond, soms rechthoekig, en ook lage modellen voor bakfietsen.

Mijnheer de schepen, gezien de recente gebeurtenissen wil ik van de gelegenheid gebruikmaken om beter inzicht te krijgen in het lokale beleid inzake fietsparkings:

- Bent u op de hoogte van de gebeurtenissen in de Biesputstraat en weet u hoeveel fietsen er gestolen zijn?
- Gaat het om een eenmalig voorval in Etterbeek of is het een modus operandi die zich al eerder heeft voorgedaan? Hoe kunnen we de inwoners van onze gemeente geruststellen? Onderzoekt u andere types van fietsbeugels die veiliger zijn? Op sociale media wordt gesproken over beugels die massief zijn en niet hol, zoals de onze.
- Hoeveel fietsen werden de afgelopen jaren gestolen in Etterbeek en welke maatregelen zijn genomen om die diefstallen tegen te gaan? Worden die maatregelen geëvalueerd?
- Hebt u een overzicht van alle fietsbeugels, van de verschillende modellen en vooral van hun gebruik? Niet zelden zien we dat er nooit een fiets wordt vastgemaakt aan sommige stallingen, terwijl andere overvol zijn waardoor buurtbewoners hun fiets moeten vastmaken aan lantaarnpalen.
- Welk beleid wordt gevoerd om het model van fietsbeugels te uniformiseren, de veiligheid ervan te verbeteren, ze op meer strategische plaatsen te installeren en sommige fietsbeugels die amper worden gebruikt te verplaatsen om andere fietsbeugels te ontlasten?

Antwoord:

De burgemeester:

Bedankt, mijnheer Coppens. Gelukkig had u het over lantaarnpalen en niet over straatlantaarns, want ik denk dat een fiets vastmaken aan een lantaarnpaal toch wat ingewikkeld is gezien de omvang van die palen. Maar goed, alles is mogelijk als men een lange ketting heeft, ongetwijfeld.

De gestelde vragen zijn een beetje multifunctioneel, aangezien er vragen zijn over het aantal fietsdiefstallen, wat niet helemaal tot de bevoegdheid van de schepen behoort. Maar gezien zijn multifunctionele karakter en zijn specialiteit op het vlak van tweewielers, denk ik dat hij in staat zal zijn om u op alles te antwoorden. Het woord is aan de heer du Bus.

De heer du Bus:

Dank u, mijnheer de burgemeester.

Mijnheer Coppens, het eerste element: de feiten waarnaar u verwijst, dateren van meer dan een jaar geleden, wat op zich al opmerkelijk is, en er was toen een samenloop van omstandigheden.

De burgemeester:

Dat bewijst toch de reactiviteit van het raadslid.

De heer du Bus:

Maar het is inderdaad zo dat dit pas echt aandacht kreeg via de sociale media een maand of anderhalf, twee geleden, terwijl de situatie al meer dan een jaar bestond en het gevolg was van een ongelukkige samenloop van omstandigheden. Er stonden namelijk nadarhekken om de doorgang te blokkeren wegens stabiliteitsproblemen aan een dak. Daardoor moest men, meer dan een jaar geleden, alle geparkeerde auto's daar weghalen, de doorgang afsluiten, vermijden dat er nieuwe auto's zouden parkeren én ook de fietsen verwijderen die aan de beugels vastgemaakt waren.

En om die weg te halen, hadden de diensten geen andere oplossing dan de beugels door te zagen. De beugels zijn dus destijds doorgezaagd. De fietsen zijn in een gemeentelijke garage geplaatst, de eigenaars konden ze ophalen, enzovoort.

Gemeenteraad van 22.12.2025

Het gaat dus om een uitzonderlijke, unieke operatie. Dat om duidelijk te maken dat het probleem van doorgezaagde fietsbeugels in de geschiedenis van Etterbeek uitsluitend tot dat ene voorval beperkt blijft. Er is tot op heden geen enkele melding van andere doorgezaagde beugels in Etterbeek.

Wat de modellen van fietsbeugels betreft: de gemeente heeft gekozen voor een recenter model, namelijk de omgekeerde U-beugels die door de meeste Brusselse gemeenten worden gebruikt. In de loop van de tijd is dat model verbeterd: toevoeging van een extra dwarsbalk, voorkeur voor een vierkante vorm, aangepaste afmetingen, enzovoort. De beugels die de afgelopen vier jaar besteld zijn, maken het mogelijk zowel het kader als de wielen vast te maken en zijn geschikt voor alle soorten sloten en fietsen. U kent dit model van omgekeerde U ongetwijfeld. Aangezien er, zoals ik daarnet zei, geen enkele melding is binnengekomen bij de dienst Mobiliteit over doorgezaagde fietsbeugels, is het model nooit ter discussie gesteld.

Dan, als kleine anekdote: er bestaat een nieuw type semi-beveiligde fietsenstalling, maar dat is een initiatief van het Gewest: het bekende Locky-systeem, waarbij twee fietsen kunnen worden vastgeklikt via een app. Voor zover wij weten, staat er slechts één installatie in de buurt van het Jourdanplein. Het is trouwens grappig dat Locky reclame maakt met de vermelding “in Etterbeek” en daarbij een foto van het station van Etterbeek gebruikt, terwijl ze er eigenlijk eentje op het Jourdanplein hebben. Maar goed, dat terzijde.

Dan komen we bij het aantal fietsdiefstallen van de afgelopen jaren. Dat is een heel interessante vraag, vooral omwille van het antwoord. Wat we zien in de evolutie van de voorbije vier jaar (2022, 2023, 2024 en 2025) is een regelmatige stijging in 2022, 2023 en 2024, bijna elke maand. Wanneer ik zeg “bijna elke maand”, bedoel ik behalve oktober, november en december. Opmerkelijk genoeg zien we in die drie laatste maanden van het jaar telkens een daling van het aantal fietsdiefstallen, vier jaar op rij. In de andere maanden is er tot 2024 een systematische stijging van het aantal fietsdiefstallen.

Maar sinds 2025 zien we een sterke daling van het aantal fietsdiefstallen, maand na maand. Bijvoorbeeld: het aantal diefstallen gaat van 17 naar 9 in januari, van 23 naar 8 in februari, van 26 naar 18 in maart, van 21 naar 9 in april, van 31 naar 9 in mei. In juni is het quasi gelijk of licht dalend, in juli van 22 naar 9, in augustus van 27 naar 15, in september van 25 naar 8, in oktober van 17 naar 2. Dat toont duidelijk een zeer sterke daling van het totale aantal fietsdiefstallen in Etterbeek dit jaar.

Er is geen enkelvoudige verklaring: het is het resultaat van verschillende beleidsmaatregelen, zowel van de politie als van de preventiedienst, en van de oprichting van het nationale platform My Bike, dat toelaat fietsdiefstallen te registreren en een QR-code te gebruiken die sterk ontradend werkt. Dat systeem bestaat nog maar sinds kort.

Welke acties voert de politiezone Montgomery? Enerzijds zijn de wijkdiensten en de fietsbrigade gesensibiliseerd om dagelijks aandacht te besteden aan dit thema tijdens hun aanwezigheid op het terrein. Er wordt regelmatig opgevolgd op basis van de statistieken van de processen-verbaal...

De burgemeester:

Dit is een van de punten uit het zonale veiligheidsplan, en ik voeg er ook aan toe: de premie voor een slot, waarvan uw buurman destijds de initiatiefnemer was op het vlak van preventie

De heer du Bus:

Ja, dus er wordt een regelmatige opvolging gedaan op basis van de statistieken van de processen-verbaal binnen hun zonale informatiekruispunt, om snel temporele of ruimtelijke patronen te identificeren en de patrouilles meteen gericht aan te sturen. De communicatiedienst van de politie publiceert regelmatig preventieberichten via sociale media, net als via de gemeentelijke kanalen. De preventiedienst geeft advies op het terrein tijdens hun infostands en tijdens de uitstappen van de Prevention Truck, die expertise heeft op het vlak van fietsloten en doorverwijst naar het My Bike-platform waarover ik al sprak.

Op gewestelijk niveau heeft de politie vastgesteld dat het moeilijk was om de voorraad teruggevonden fietsen te beheren. Onder coördinatie van een lid van de fietsbrigade heeft de politie daarom intern een beheersproces ontwikkeld voor die voorraad, met een QR-code die aan elke fiets wordt bevestigd.

Wat de preventiedienst betreft: zoals de burgemeester net herinnerde, biedt Etterbeek premies aan om fietsdiefstal tegen te gaan: premies voor fietsloten en gps-trackers, en ook financiële steun wanneer burgers een fietsenstalling inrichten op een privéterrein dat toegankelijk is voor het publiek. Deze premies worden beheerd door een medewerkster van de preventiedienst, die bovendien een spreekuur heeft in het MAHMA (Huis van de Actieve Mobiliteit), elke eerste en derde dinsdag van de maand van 14.00 tot 17.30 uur. Etterbekenaren kunnen daar ook nuttige informatie krijgen over het graveren of registreren van hun fiets. U weet dat de preventiedienst fietsen graveert tijdens evenementen zoals Autoloze Zondag, het feest van de Tervurenlaan, enzovoort.

Uw vraag over het kadaster van alle geïnstalleerde fietsbeugels: er bestaat inderdaad een kadaster en een kaart van de niet-beveiligde fietsparkeerplaatsen. De types fietsbeugels worden vermeld, maar niet het specifieke model zoals de omgekeerde U-beugel. De beugels zelf zijn wel opgenomen.

Ik heb hier tabellen bij me, ik zal ze u bezorgen, ik ga de cijfers niet allemaal opsommen want dat zou wat langdradig zijn, maar ik geef u het totaalresultaat. We hebben 651 afzonderlijke fietsbeugels. In termen van capaciteit gaan we van 732 mogelijkheden om een fiets vast te maken in 2014, naar 2356 in 2020, en naar 3418 eind 2024. En eigenlijk is dat cijfer in 2025 nog gestegen, maar we hebben de definitieve cijfers van 2025 nog niet, omdat er sindsdien opnieuw nieuwe beugels geplaatst zijn.

Het resultaat is dus dat er in 2024 in totaal 3418 tijdelijke fietsparkeerplaatsen beschikbaar waren. Dat betekent dat Etterbeek een voorbeeldige dichtheid aan fietsparkeerplaatsen heeft: één fietsbeugelplaats per ongeveer 14 inwoners. Daarmee behoren we tot de hoogste dichtheden van het hele Brussels Gewest.

Dan, welk beleid wordt gevoerd om het model van fietsbeugels te uniformiseren, de veiligheid ervan te verbeteren, ze op meer strategische plaatsen te installeren en sommige fietsbeugels te verplaatsen? De levering en plaatsing van een klassieke fietsbeugel kost ongeveer 200 euro. Op dit moment is het niet de

Gemeenteraad van 22.12.2025

bedoeling om alle fietsbeugels op het grondgebied te vervangen. Maar zoals uitgelegd, wordt al meerdere jaren hetzelfde model besteld: de omgekeerde U-beugel, vierkant, enzovoort. Wanneer de staat van oudere beugels het vereist, worden ze vervangen door dit nieuwe model. Brussel Mobiliteit gebruikt echter niet

hetzelfde model op de gewestwegen. Brussel Mobiliteit werkt via een aankoopcentrale die een iets ander type fietsbeugel aanbiedt, met een wat meer afgeronde vorm.

Dus, om af te sluiten: Etterbeek heeft een van de hoogste dichtheden aan niet-beveiligde fietsparkeerplaatsen van het Brussels Gewest. De plaatsing van nieuwe fietsbeugels is dit jaar vertraagd omdat we al over een bijzonder dicht netwerk beschikken en omdat de beschikbare locaties schaars worden.

Van 2021 tot 2024 heeft de dienst Mobiliteit bovendien sterk ingezet op de beveiliging van voetgangersoversteken en op de aanpak van illegaal parkeren vóór zebrapaden. Maar de dienst Mobiliteit blijft beschikbaar om aanvragen geval per geval te onderzoeken en staat open voor alle voorstellen voor nieuwe locaties die hun aandacht zouden kunnen ontglippen.

Daarnaast, en daarmee rond ik af, wordt de plaatsing van fietsbeugels systematisch geïntegreerd in herinrichtingsprojecten waarvoor de dienst Wegenis verantwoordelijk is.

U vroeg ook naar een spreidingsplan van de fietsbeugels. Ik heb dat plan hier en kan het u bezorgen. Het toont op de kaart van Etterbeek niet alleen de locatie van elke beugel, maar ook een kleurcode die de gebruiksgraad aangeeft, variërend van 20% tot meer dan 80%, op basis van de uitgevoerde tellingen. U zult zien dat sommige zones bijna zwart kleuren omdat de dichtheid daar bijzonder hoog is. De dienst heeft die zones met hoge bezettingsgraad bezocht en vastgesteld dat er verschillende achtergelaten fietsen stonden. Die zijn verwijderd, waardoor ruimte is vrijgekomen. Dat betekent dat de kaart die ik u zal bezorgen eigenlijk niet meer overeenkomt met de huidige situatie, die verbeterd is dankzij de acties van de diensten.

De burgemeester:

Ik weet niet of dit alles meneer Coppens gerustgesteld heeft, maar ik denk van wel. En dan moet de schepen misschien nog eens herinneren dat, om te vermijden dat een fiets gestolen wordt, het niet volstaat dat er overal beugels staan. Mensen moeten hun fiets ook vastmaken. Uw collega-schepen, mijnheer Van Bockstal, heeft zijn fiets drie of vier keer laten stelen, gewoon omdat hij zijn fiets niet had vastgemaakt, terwijl zijn slot wel mooi aan zijn kader hing. Dus ja, dat is toch een nuttige preventietip: het is beter je fiets vast te maken, of dat nu aan een lantaarnpaal, een verlichtingspaal, een volle of niet-volle beugel is. Want als je dat niet doet, ben je er bijna zeker van dat hij gestolen wordt.